

Handläggare
Lars Carlberg
Kvalitetsstrateg

Social- och myndighetsnämnden

Remiss – Utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Bakgrund och ärendebeskrivning

Den 1 juli 2020 infördes möjligheten att meddela utreseförbud för barn när det finns en påtaglig risk för att barnet utomlands kommer att utsättas för könsstympling eller ingå äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse. Utifrån detta har totalt 35 barn (samtliga flickor) i Sverige meddelats utreseförbud enligt 31 a § LVU under 2020 och 2021. Så kallat tillfälligt utreseförbud har fastställts för 33 barn.

Utreseförbud kan enligt dessa regler dock meddelas endast om det finns påtaglig risk för att ett barn förs utomlands just i syfte att ingå äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse, eller könsstymplas. Regeringskansliet har utrett om det behövs ett utvidgat utreseförbud för barn och tagit ställning till hur ett utvidgat tillämpningsområde borde se ut, samt hur det kan upprätthållas på ett effektivt sätt. Utredningen rör även om straffansvaret för egenmäktighet med barn borde utvidgas till att omfatta fall där beslut om omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVU har meddelats men inte verkställts.

Utredningen gör bedömningen att fler barn behöver skyddas mot skadliga utlandsvistelser än vad som är möjligt med dagens regler. Framst lyfter utredningen fram så kallade uppfostringsresor bland annat med koppling till miljöer med hedersrelaterat våld och förtryck; resor som syftar till att ”omvända” hbtqi-personer; samt resor där syftet är oklart eller hålls hemligt, men där barnen i övrigt lever i en tydlig hederskontext och där det finns starka skäl att misstänka att utlandsvistelsen kan vara skadlig för barnet. Utredningen lyfter också fram skadliga vistelser i krigsdrabbade områden eller i närhet till terroristorganisationer. Utredningen gör vidare bedömningen att regler om utreseförbud är ett bra verktyg för att hindra skadliga utlandsvistelser. Utredningen visar också på att det finns fall där barn förs utomlands för att undvika att beslut om vård eller omedelbart omhändertagande ska verkställas, och bedömer att det finns behov av åtgärder för att utvidga straffansvaret för egenmäktighet med barn.

Utifrån utredningen föreslår Regeringskansliet att tillämpningsområdet för utreseförbudet utvidgas. Dessutom föreslår Regeringskansliet olika åtgärder för att beslutade utreseförbud ska kunna upprätthållas effektivt. Regeringskansliet föreslår att straffansvaret för egenmäktighet med barn utvidgas. De föreslagna lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2023.

Boxholms kommun har utsetts till remissinstans i ärendet.

Förvaltningens ståndpunkt

Socialförvaltningen har inga synpunkter på den rubricerade remissen.

Förvaltningens förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår att social- och myndighetsnämnden ställer sig bakom att inte lämna några synpunkter på remissen.

Social och myndighetsnämnden i Boxholm har inga övriga synpunkter på remissen, men understryker att den tydligt ställer sig bakom utredningens rekommendationer.

Beslutsunderlag

Utredningen *Utvidgat utreseförbud för barn* (Ds 2022:9)

Beslutet expedieras till

Social- och myndighetsnämnden